

og at to Funktionærer blev tiltalt og straffet, den ene for uterligt Forhold overfor de unge Fanger og den anden for Bedrageri. Se, Nyborg Fængsel var jo et nyt Fængsel, der blev opført paa en Tid, hvor netop en moderne Behandling af Fangerne var under Debat, og i Nyborg Fængsel havde der jo endnu ikke uddannet sig nogen slet Tradition, som man først skulde til at overvinde, og dog bragte en Undersøgelse af Forholdene saa frygtelige Forhold for Dagen. Naar man erindrer det, og man saa sammenstiller det med den Skildring, min Partifølge gav i Folketinget af Forholdene i Nyborg, bliver man jo lidt skeptisk overfor den Tanke, at den unge Forbryder just skulde have en Chance ved at komme i Nyborg Fængsel, især naar man erindrer, at Staten jo har andre Steder, hvor den kan sende forvildet Ungdom hen, og at en Udvidelse paa disse Steder langt mere vilde give de unge Forbrydere en Chance. Mod det triste Indtryk, som min Partifølge, Folketingets Finansudvalgs Formand, fik ved Besøget i Nyborg, stiller jeg det venlige og lyse Indtryk, jeg har faaet ved et Besøg paa Flakkebjerg, og det Indtryk af Ro og Harmoni, som jeg har faaet ved et Besøg paa Statens Pige hjem i Vejstrup. Og som det fremgaar af de Oplysninger, der foreligger fra Overværgeraadet, har ogsaa Justitsministeriet bestræbt sig for mere at faa den forbryderske Ungdom sendt hen paa saadanne Steder end i Fængslerne. Det oplyses, at der er et stigende Tal paa Begæringer fra Justitsministeriet om saadanne Anbringelser, men Overværgeraadet har alt for ofte set sig nødsaget til at sige Nej, netop fordi der ikke er Plads. En Udvidelse af Pladserne her vilde derfor hjælpe betydeligt paa Pladsmangelen i Fængslerne.

Jeg vil saa endelig gerne til Slutning gøre et Par Bemærkninger om den voksende Kriminalitet i det hele, og det gælder især de mange Anklager for Tyveri, som rettes, ikke blot mod en forvildet Ungdom, men ogsaa mod Mennesker, der hidtil ærligt og redeligt har ernæret sig ved deres Arbejde. Det har stadig under den historiske Udvikling været Tilfældet, at den private Ejendomsret, naar den har villet lægge et eller andet ind under sig, som hidtil har været betragtet som Allemandseje, har anbragt Tyveristemplet som sit allerbedste Vaaben. Det 16de Aarhundredes Historie var for de danske Bønder og for Europas Bønder overhovedet en Tid, hvor det regnede ned over dem

med Straf for Tyveri og for andre Begrænselses-Lovovertrædelser. Men det var naturligvis ikke, fordi Bønderne i det 16de Aarhundrede var særlig forbryderske og særlig tyvagtige, men det var et Led i de private Godsejeres Kamp for at tilrive sig Allemandsejet: Fiskeriet i Aaer og Søer, Skovhugst og Oldensamling i Skovene og Græsning paa Overdrev. Og da Bønderne ikke godvilligt vilde lade sig dette Allemandseje fravriste, blev de anklaget for Lovovertrædelser, førte derefter en lang Kamp helt op i det 19de Aarhundrede, og denne Kamp fra Allemandsejets Side mod den private Ejendomsret fortsattes, lige til den gik over i den moderne Arbejderbevægelse. Jeg skal saaledes tillade mig at minde om, at det, der i 1840'erne gjorde Karl Marx til den socialistiske Teoris Grundlægger, var netop de Bestræbelser, den private Ejendomsret i Tyskland udfoldede særlig for at fravriste Befolkningens Ret til at opsamle nedfaldne Grene og Bær i Skovene. Der rejstes den Gang over hele Tyskland i Tusindvis af Sager for Skovtyveri, men Karl Marx lod sig ikke bringe ud af Fatning ved den stigende Kriminalitet; han paaviste netop, at der her var et Eksempel paa, hvorledes den private Ejendomsret ved Tyvestempel vilde drive den store Befolkning bort fra Allemandsejet. Men ligesom der i det feudale Samfund, hvor Ejendomsretten til Jorden bredte sig overalt, dog var Enklaver; som var Allemandseje, f. Eks. altsaa Grene og Bær i Skovene, saaledes er der ogsaa i det industrielle Samfund, trods den private Ejendomsret til Produktionsmidlerne, mange smaa Enklaver, der er Allemandseje. Det er saadanne Ting, som er værdiløse under almindelige Forhold, Ting, som det ikke vilde kunne betale sig at udnytte med den sædvanemæssige Arbejds løn, det er Ting, som ingen Salgs værdi har, og som den private Ejendomsret derfor under almindelige Omstændigheder ikke bryder sig om. Jeg nævner Skarnkasserne i Gaarde, Lossepladser og Pladserne ved Kulskibe som Steder, hvor der findes et Allemandseje; der er adskillige, som har et ganske vist kummerligt, men dog redeligt Erhverv ved at afsøge disse Pladser. Og ligesom der er et saadant Allemandseje ude omkring, saaledes er der ogsaa et Allemandseje paa de forskellige Arbejdspladser, alt det, som er gaaet i Brokkassen, gamle Maskindele, ubrugte og ubrugelige Raastofflevninger. Alt saadant har hidtil henligget som Allemandseje, og Arbejderne har deraf kunnet tage snart et,